

NOTĂ INFORMATIVĂ

pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile

1. Denumirea autorului, și după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului *pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile* este elaborat de către Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (MIDR) în comun cu Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile, are drept scop principal continuarea procesului de armonizare legislativă în domeniul aviației civile, în speță, prin avansarea gradului de compatibilitate a actului normativ național potrivit celor mai recente modificări operate la Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1998 al Comisiei din 5 noiembrie 2015 de stabilire a măsurilor detaliate de implementare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației (Text cu relevanță pentru SEE), după cum urmează:

- 1) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/255 al Comisiei din 18 februarie 2021;
- 2) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/421 al Comisiei din 14 martie 2022;
- 3) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/463 al Comisiei din 22 martie 2022;
- 4) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1174 al Comisiei din 7 iulie 2022;
- 5) Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/566 al Comisiei din 10 martie 2023;

și prevederile Regulamentului UE Regulamentul (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului.

Transpunerea și implementarea Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2015/1998 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, prevăzut în Partea D. „SECURITATEA AVIAȚIEI” din Acordul privind Spațiul Aerian Comun cu UE (în continuare ASAC), precum e stabilit în art. 80 din Capitolul 15 „Transporturi” al Titlului IV al Acordului de Asociere RM - UE.

Totodată, în procesul monitorizării și implementării Programului au fost identificate mai multe lacune și norme contradictorii în raport cu prevederile Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică, care pun în dificultate aplicarea corectă a măsurilor și procedurilor de securitate a aviației civile.

Prin urmare, în urma efectuării unei analize complexe, în vederea unificării cadrului legal, excluderii prevederilor confuze și contradictorii, transpunerea celor mai recente amendamente efectuate la actul UE de bază, precum și în scopul evitării interpretărilor eronate, a fost elaborat proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile.

Complementar, menționăm că în perioada 05.09.2023 – 15.09.2023 întreg sistemul național de securitate aeronautică va fi supus auditului internațional ICAO USAP CMA, care va fi evaluat multilateral inclusiv și sub aspect de reglementare.

Amintim că, Programul național de securitate în domeniul aviației civile (în continuare – Program) a fost aprobat în anul 2021, având ca obiectiv instituirea și implementarea măsurilor de securitate similar celor aplicabile la nivel european în corespundere cu standardele stabilite de Organizația Aviației Civile Internațională (OACI/ICAO) care au ca obiectiv primar asigurarea protecției operațiunilor aviației civile împotriva actelor de intervenție ilicită.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul de hotărâre are ca scop transpunerea legislației Uniunii Europene, în speță Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1998 al Comisiei din 5 noiembrie 2015 de stabilire a măsurilor detaliate de implementare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației (Text cu relevanță pentru

SEE), așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/566 al Comisiei din 10 martie 2023, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene prin L 74/47 din 13.03.2023 și prevederile Regulamentului (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului

Proiectul de act normativ și Tabelele de concordanță sunt elaborate potrivit rigorilor Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, respectiv Hotărârii Guvernului nr.1171/ 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Tabelele de concordanță sunt completate pentru Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2015/1998, varianta consolidată, cu toate amendamentele incluse și respectiv Regulamentul (CE) nr. 272/2009 al Comisiei din 2 aprilie 2009 de completare a standardelor de bază comune în domeniul securității aviației civile prevăzute în anexa la Regulamentul (CE) nr. 300/2008 al Parlamentului European și al Consiliului. Din punct de vedere al compatibilității prevederile sunt parțial compatibile în raport cu prevederile naționale.

Tabelele de concordanță vor fi supuse examinării de către Centrul de Armonizare a Legislației și urmează a fi definitivat după finalizarea etapei consultărilor publice și după definitivarea versiunii finale a proiectului.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Transpunerea Regulamentelor Europene.

În procesul implementării actului normativ s-a demonstrat necesitatea efectuării anumitor modificări minore la standardele de bază comune în domeniul securității aeronautice. Respectiv, reieșind din evoluția tabloului amenințărilor și al riscurilor, precum și ale progreselor recente în materie de tehnologie, cele mai importante modificări vizează:

- modernizarea echipamentelor de detectare automată a articolelor interzise (APID), sistemele de detectare a explozibililor (EDS) pentru bagaje de cabină, echipamentele de detectare a urmelor de explozibili (ETD), scanerele de securitate, precum și echipamentele de detectare a vaporilor de explozibili (EVD);

- securitatea aeroportuară și aeriană, transportul în condiții de siguranță și securitate al armelor de foc la bord, pregătirea personalului, securitatea mărfurilor și a poștei destinate transportului aerian, furnizorii cunoscuți de provizii de aeroport, verificarea antecedentelor, standardele de detectare pentru porțile de detectare a metalelor (Walk-Through Metal Detection Equipment, WTMD);

- recunoașterea echivalenței standardelor de securitate ale țărilor terțe, recunoașterea procesului comun de evaluare al Conferinței Europene a Aviației Civile ca o condiție prealabilă obligatorie pentru aprobarea echipamentelor de securitate a aviației civile;

- introducerea tipurilor de infracțiuni în procesul de verificare aprofundată a antecedentelor necesare la recrutarea și instruirea personalului; etc.

2. Modificări ale unor prevederi din Regulamentul în vigoare

Prezentul proiect prevede modificări ale cadrului normativ în vederea unificării cadrului normativ și excluderii prevederilor confuze și contradictorii, precum și în scopul evitării interpretărilor în sensul aplicabilității Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică.

Prin urmare, amendamentele propuse prin proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile, în sensul uniformizării cadrului normativ, țin de următoarele:

- substituirea clauzei de armonizare potrivit ultimului amendament introdus în actul UE (subpct. 1) din proiectul național);

- utilizarea și operarea pe întreg textul Programului cu noțiunea de informații de securitate sensibile, în vederea corespunderii cu prevederile Legii nr. 192/2019 privind securitatea aeronautică (subpct. 1) la pct. 7 – 10, pct. 12, pct. 14 – 15, etc. din proiectul național);

- raportarea evenimentelor de securitate aeronautică în conformitate cu cerințele și procedurile de raportare a evenimentelor de securitate aeronautică potrivit prevederilor PIAC-RESA „Raportarea evenimentelor de securitate aeronautică” (subpct. 1) la pct. 17 – 18, pct. 22 și 24 subpct. 6), pct. 37 subpct. 9) și pct. 39 subpct. 9), etc. din proiectul național);

- abrogarea prevederilor ce reglementează expeditorii cunoscuți, fiind neaplicabile pentru Republica Moldova (subpct. 1 la pct. 6, pct. 262, Secțiunea a 3-a Cap V, etc, din proiectul național);

- revizuirea prevederilor care fac trimiteri eronate (subpct. 1) la pct. 128 din proiectul național) etc. În partea ce ține de procedurile controalelor de securitate aeronautică prevăzute și stabilite în textul Programului național de securitate în domeniul aviației civile, acestea au fost aduse în concordanță cu prevederile cadrului normativ primar – Legea nr.192/2019 privind securitatea aeronautică (subpct. 1) la pct. 163 subpct. 3) – 4), pct. 179, pct. 202, pct. 230, Anexa nr. 2 – 3, Anexa 5 – 6, etc. din proiectul național).
5. Fundamentarea economică-financiară
Implementarea prevederilor proiectului de hotărâre nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
În scopul implementării prevederilor în cauză, urmează a fi modificat Ordinul MIDR nr. 142/2021 cu privire la aprobarea Programului național de instruire și certificare a personalului în domeniul securității aviației civile (PNICSA), care similar necesită ajustări în conformitate cu amendamentele la cadrul normativ UE.
7. Avizarea și consultarea proiectului
Proiectul de hotărâre va fi consultat și avizat cu autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiile interesate, agenții aeronautici, în conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative. În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului a fost plasat pe pagina web oficială a MIDR – compartimentul „<i>Transparența</i>”, directoriul „<i>Transparență decizională/Anunțuri de inițiere a politicilor</i>”, iar proiectul de hotărâre poate fi accesat în directoriul „<i>Transparență decizională/Anunțuri privind consultările publice</i>” și pe portalul guvernamental particip.gov.md. Informația privind rezultatele procesului de avizare și consultare publică va fi inclusă în Tabelul de sinteză.
8. Constatările expertizei anticorupție
Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei anticorupție va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect.
9. Constatările expertizei de compatibilitate
Proiectul de hotărâre va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Urmare avizului Centrului de Armonizare a Legislației vor fi definitive Tabelele de concordanță a proiectului.
10. Constatările expertizei juridice
Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art. 37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiect.
11. Constatările altor expertize
Proiectul național nu cade sub incidența altor expertize necesare a fi efectuate conform prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, or modificările propuse constituie în fond amendamente în sensul plierii și armonizării Hotărârii Guvernului nr.124/2021 cu privire la aprobarea Programului național de securitate în domeniul aviației civile cu prevederile Legii nr.192/2019 privind securitatea aeronautică, luând în considerare că atât Legea nr. 192/2019 cât și Hotărârii Guvernului nr.124/2021 au fost supuse evaluării și susținute prin prisma impactului de reglementare în cadrul Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, susținerea fiind consemnată prin Procesul Verbal nr.10 din 27.04.2016, respectiv Procesul Verbal nr.18 din 09.06.2020.

Secretar general adjunct

Eugeniu HARABARA